

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 305/2010-58

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. decembra 2010 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza prerokoval sťažnosť Ing. V. K. a Ing. H. K., obaja bytom K., zastúpených advokátom JUDr. M. P., K., vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb 767/2000, za účasti Krajského súdu v Košiciach, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. V. K. a Ing. H. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb 767/2000 porušené boli.

2. Ing. V. K. a Ing. H. K. priznáva finančné zadost'učinenie každému v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný každému z nich vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá vyplatiť Ing. V. K. a Ing. H. K. trovy konania v sume 399,16 € (slovom tristodevät'desiatdeväť eur a šesťnásť centov) na účet ich právneho zástupcu JUDr. M. P., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť trovy konania v sume 399,16 € (slovom tristodevät'desiatdeväť eur a šesťnásť centov) Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky na účet č. 7000060515/8180 vedený v Štátnej pokladnici do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. novembra 2009 doručená s'ťažnosť Ing. V. K. (ďalej len „s'ťažovateľ v 1. rade“) a Ing. H. K. (ďalej len „s'ťažovateľka v 2. rade“), obaja bytom K., zastúpených advokátom JUDr. M. P., K., a obchodnej spoločnosti F., s. r. o., K. (ďalej len „s'ťažovateľka v 3. rade“, spolu len „s'ťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb 767/2000.

S'ťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu, že „*Krajský súd v Košiciach nerozhodol v konaní o určenie pravosti popretej pohľadávky v konkurze, vedenom pod č. k. 13 Cb 767/2000, ktorého účastníkmi sú s'ťažovatelia, od dňa 28. 09. 2000. Po podaní*

ústavnej sťažnosti bol síce vydaný prvostupňový rozsudok č. k. 13/Cb/767/2000-304 zo dňa 31. 03. 2010 (takmer po 10 rokoch), ktorým bola žaloba voči sťažovateľom zamietnutá, táto skutočnosť však nemá vplyv na to, že v konaní súd nepostupoval bez zbytočných prieťahov. Žalobca Č. a.s. B. podal proti rozsudku odvolanie, vec doposiaľ nebola právoplatne rozhodnutá a teda stav právnej neistoty v právnom postavení sťažovateľov nebol odstránený.“.

Sťažovatelia ďalej namietajú, že bolo porušené ich základné právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru z dôvodu, že „*Krajský súd v Košiciach nerešpektoval predtým vydaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 255/2008-51 zo dňa 05. 11. 2008, ktorým mu bolo prikázané, aby v tomto konaní konal bez zbytočných prieťahov.“.*

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 305/2010-32 z 31. augusta 2010 ustanovil sťažovateľovi v 1. rade a sťažovateľke v 2. rade za právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom advokáta JUDr. M. P., K., ktorý doplnil sťažnosť a uviedol, že sťažovateľ v 1. rade a sťažovateľka v 2. rade žiadajú, aby ústavný súd o nej takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod č. k. 13 Cb 767/2000 porušil základné právo sťažovateľov Ing. V. K. a Ing. H. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod č. k. 13 Cb 767/2000 porušil základné právo sťažovateľov Ing. V. K. a Ing. H. K. na prístup k súdu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Ústavný súd prikazuje Krajskému súdu v Košiciach postupovať v konaní vedenom pod č. k. 13 Cb 767/2000 bez zbytočných prieťahov.

4. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi Ing. V. K. primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000,- € (slovom dvadsaťtisíc eur), ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

5. Ústavný súd priznáva sťažovateľke Ing. H. K. primerané finančné zadostučinenie v sume 20000,- € (slovom dvadsaťtisíc eur), ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný zaplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Krajský súd v Košiciach je povinný nahradiť sťažovateľom trovy konania v sume 399,16 € (slovom tristodevät'desiatdeväť eur šesťnásť centov) na účet ustanoveného právneho zástupcu JUDr. M. P., advokáta, číslo účtu... v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v 1. rade a sťažovateľky v 2. rade v časti, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb 767/2000, prijal na ďalšie konanie uznesením č. k. IV. ÚS 305/2010-44 z 20. októbra 2010. Vo zvyšnej časti sťažnosť sťažovateľov odmietol.

Na výzvu ústavného súdu účastníci konania oznámili, že súhlasia s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania. Ústavný súd preto využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, keďže dospel k záveru, že vzhľadom na charakter veci, kde je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predseda krajského súdu sa k sťažnosti sťažovateľov vyjadril ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti v prípise sp. zn. 1 SprS/326/2010 z 15. apríla 2010 doručenom ústavnému súdu 23. apríla 2010, v ktorom okrem iného uviedol:

„Podľa sťažovateľov Krajský súd v Košiciach nerešpektoval Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 5. 11. 2008 a v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 13Cb/767/2000 nepokračoval bez zbytočných prieťahov.

Uvedené tvrdenie sťažovateľov nie je dôvodné, pretože Krajský súd v Košiciach aj po doručení Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky v uvedenej veci konal takto:

7. 7. 2008 - predvolanie na pojednávanie vytýčené na deň 30. 7. 2008 o 10,50 hod.

30. 7. 2008 - pojednávajúce odročené z dôvodu pracovnej neschopnosti žalovanej 1)

16. 9. 2008 - predvolanie na pojednávajúce vytyčené na 1. 10. 2008 o 10,50 hod.

1. 10. 2008 - pojednávajúce odročené pre práceneschopnosť žalovanej 1)

26. 1. 2009 - výzva žalobcovi, aby špecifikoval uplatnený nárok podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktorým bolo uložené predložiť relevantné dôkazy

20. 2. 2009 - súdu doručený návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu

12. 3. 2009 - výzva účastníkovi, ktorý mal do konania vstúpiť, či súhlasí so svojim vstupom do konania na strane žalobcu

14. 4. 2009 - doručený súhlas so vstupom do konania

5. 5. 2009 - uznesenie o pripustení zmeny účastníka na strane žalobcu

6. 11. 2009 - predvolanie na pojednávajúce vytyčené na 25. 11. 2009 o 9,15 hod.

25. 11. 2009 - pojednávajúce odročené na návrh žalobcu, ktorý navrhol pojednávajúce odročiť pre chyby v písaní, ku ktorým došlo pri písaní uznesenia Najvyššieho súdu SR, ktorým zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach, ďalší dôvod odročenia - práceneschopnosť žalovaného 3)

9. 12. 2009 - spis zaslaný na Najvyšší súd SR na opravu rozhodnutia na návrh žalobcu

11. 1. 2010 - doručené opravné uznesenie Najvyššieho súdu SR

11. 2. 2010 - predvolanie na pojednávajúce na deň 24. 2. 2010 o 10,30 hod.

24. 2. 2010 - pojednávajúce odročené pre nedoručenie predvolania žalobcovi

4. 3. 2010 - predvolanie na pojednávajúce na deň 31. 3. 2010 o 10,30 hod.

31. 3. 2010 - pojednávajúce vo veci rozhodnuté rozsudkom.

Z uvedeného prehľadu úkonov Krajského súdu v Košiciach, ktoré vykonal vo veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 13 Cb/767/2000 vyplýva, že Krajský súd v Košiciach vo veci konal a v období od doručenia Nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 5. 11. 2008 k preťahom v konaní nedošlo...“

V prípise sp. zn. 1 SprV/1036/2010 z 10. novembra 2010 (ústavnému súdu doručenom 12. novembra 2010, pozn.) predseda krajského súdu len oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci v konaní pred ústavným súdom, pričom svoje predchádzajúce vyjadrenie k sťažnosti už nedoplnil.

Právny zástupca sťažovateľa v 1. rade (ďalej už len „sťažovateľ“) a sťažovateľky v 2. rade (ďalej už len „sťažovateľka“; spolu ďalej len „sťažovatelia“) v reakcii na vyjadrenie predsedu krajského súdu z 15. apríla 2010 a 10. novembra 2010 uviedol, že „sťažovatelia trvajú na podanej ústavnej sťažnosti“.

II.

Z obsahu sťažnosti a zo súvisiaceho súdneho spisu krajského súdu sp. zn. 13 Cb 767/2000 ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania:

- žalobný návrh na zistenie popretej pohľadávky v sume 493 287 324,58 Sk (v ktorom má sťažovateľka procesné postavenie žalovanej v 3. rade a sťažovateľ má procesné postavenie žalovaného vo 4. rade) bol podaný krajskému súdu 6. októbra 2000 a bol zaevidovaný pod sp. zn. 13 Cb 767/2000,

- dňa 20. októbra 2000 krajský súd zaslal žalobu sťažovateľom na vyjadrenie,

- dňa 31. októbra 2002 krajský súd nariadil termín pojednávania na 26. november 2002, ktoré pre neprítomnosť žalobcu a sťažovateľa bolo odročené na neurčito,

- dňa 14. februára 2003 krajský súd nariadil termín pojednávania na 25. marec 2003,

- dňa 25. marca 2003 sa na krajskom súde uskutočnilo pojednávanie za účasti všetkých účastníkov konania, na ktorom po vykonanom dokazovaní krajský súd uznesením zastavil konanie proti žalovanej v 2. rade a v merite veci proti ostatným účastníkom rozhodol rozsudkom tak, že určil, že pohľadávka žalobcu je nesporná a časť tejto pohľadávky v sume 114 996 053,99 Sk je s právom na oddelené uspokojenie a ďalšia časť pohľadávky v sume 378 291 270,59 Sk sa zaraďuje do 4. triedy,

- žalovaný v 2. rade podal 13. mája 2003 odvolanie proti uzneseniu o zastavení konania vo výroku o trovách konania, proti rozsudku vo veci samej podal 19. mája 2003 odvolanie žalovaný v 5. rade a 20. mája 2003 podala odvolanie aj sťažovateľka,

- krajský súd 30. mája 2003 vyzval účastníkov, ktorí podali odvolanie, na zaplatenie súdneho poplatku,

- dňa 20. júna 2003 žalobca doručil krajskému súdu vyjadrenie k odvolaniu žalovaných,

- dňa 10. júla 2003 krajský súd predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o odvolaní účastníkov,

- najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Obo 168/2003 z 29. apríla 2005 zmenil uznesenie krajského súdu z 25. marca 2003, zrušil rozsudok krajského súdu z 25. marca 2003 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie; rozhodnutie najvyššieho súdu bolo krajskému súdu doručené 29. júna 2005,

- opatrením predsedu krajského súdu z 30. júna 2005 bola vec pridelená novému zákonnému sudcovi,

- 7. júla 2008 krajský súd nariadil termín pojednávania na 30. júl 2008, ktoré bolo z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti žalovanej v 1. rade a žalobcu iba odročené na neurčito,

- dňa 16. septembra 2008 krajský súd nariadil termín pojednávania na 1. október 2008, ktoré bolo opäť odročené na neurčito z dôvodu ospravedlnenej neúčasti žalobcu a neprítomnosti žalovanej v 1. rade (nemala vykázané doručenie predvolania na pojednávanie),

- dňa 28. januára 2009 krajský súd vyzval žalobcu na predloženie špecifikácie uplatneného nároku,

- dňa 20. februára 2009 bol krajskému súdu doručený návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu,

- dňa 12. marca 2009 krajský súd vyzval účastníka, ktorý mal do konania vstúpiť, oznámiť, či súhlasí so svojím vstupom do konania na strane žalobcu; súhlas so vstupom do konania bol krajskému súdu doručený 14. apríla 2009,

- krajský súd uznesením z 5. mája 2009 rozhodol o pripustení zmeny účastníka na strane žalobcu; uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30. mája 2009,

- dňa 6. novembra 2009 krajský súd nariadil termín pojednávania na 25. november 2009,

- dňa 18. novembra 2009 žalobca podal krajskému súdu návrh na opravu chýb v písaní v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 176/2003 z 29. apríla 2005 a na ten účel požiadal o odročenie pojednávania; z uvedeného dôvodu krajský súd pojednávanie nariadené na 25. november 2009 odročil na neurčito,

- krajský súd 9. decembra 2009 predložil spis najvyššiemu súdu; najvyšší súd 16. decembra 2009 vydal opravné uznesenie sp. zn. 6 Obo 176/2003, krajskému súdu bolo doručené 11. januára 2010,

- dňa 11. februára 2010 krajský súd nariadil termín pojednávania na 24. február 2010, po jeho odročení z dôvodu neprítomnosti žalobcu krajský súd 4. marca 2010 nariadil termín pojednávania na 31. marec 2010,

- rozsudkom z 31. marca 2010 krajský súd žalobu žalobcu zamietol,

- dňa 19. apríla 2010 zákonný sudca z dôvodu práceneschopnosti požiadal o predĺženie lehoty na vyhotovenie rozsudku do 25. júna 2010,

- proti rozsudku z 31. marca 2010 podal 1. júla 2010 odvolanie žalovaný v 1. rade, 6. júla 2010 podala sťažovateľka odvolanie proti výroku rozsudku o trovách konania, 7. júla 2010 podal odvolanie vo veci samej aj žalobca,

- uznesením z 8. júla 2010 krajský súd vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie, taktiež zaslal odvolanie žalobcu ostatným účastníkom konania,

- krajský súd 25. júla 2010 predložil spis na rozhodnutie o odvolaní najvyššiemu súdu, ktorý vo veci ešte nerozhodol.

Ústavný súd zistil, že napadnuté konanie na krajskom súde nie je ku dňu rozhodovania v tejto veci právoplatne skončené.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb 767/2000.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (IV. ÚS 195/02).

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prerokovanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritéria, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ako

súčasť prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je konanie týkajúce sa zistenia popretej pohľadávky v konkurznom konaní, ktoré sa začalo 6. októbra 2000 a dosiaľ nie je právoplatne skončené; v tomto súdnom konaní vystupuje sťažovateľ v postavení žalovaného vo 4. rade a sťažovateľka v postavení žalovanej v 3. rade. K času rozhodovania ústavného súdu konanie vedené krajským súdom v predmetnej veci trvá viac ako desať rokov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľov vychádzal zo skutočnosti, že nálezom č. k. I. ÚS 255/08-51 z 5. novembra 2008 už rozhodol o sťažnosti sťažovateľky v 3. rade tak, že vyslovil, že postupom krajského súdu v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 13 Cb 767/2000 došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal krajskému súdu konať v označenom konaní bez zbytočných prieťahov a priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 80 000 Sk. Keďže išlo o rozhodnutie v tej istej veci (len týkajúce sa inej sťažovateľky, pozn.), ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľov zo záverov, ku ktorým dospel v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 255/08.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd aj v danom prípade bral do úvahy skutkový stav a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97, I. ÚS 255/08) relevantnú na rozhodnutie v predmetnej veci. Na základe týchto hľadísk konanie na zistenie popretej pohľadávky v konkurznom konaní nehodnotil obdobne ako v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 255/08 ako právne a skutkovo zložitú. Ústavný súd v tejto súvislosti vzal do úvahy tiež skutočnosť, že právnou a faktickou zložitost'ou veci neospravedlňoval doterajší postup v predmetnej veci ani predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení sp. zn. 1 SprV/326/2010 z 15. apríla 2010.

2. Pri posudzovaní správania sťažovateľov ako účastníkov konania na strane žalovaných ústavný súd nezistil žiadne relevantné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že sťažovatelia svojim správaním negatívne prispeli k doterajšej (viac než desaťročnej) dĺžke namietaného konania. Využívanie procesných oprávnení sťažovateľkou [odvolanie proti rozsudku z 25. marca 2003 (v merite veci) a proti rozsudku z 31. marca 2010 (proti trovám konania)] nemalo podľa názoru ústavného súdu zásadný vplyv na doterajšiu dĺžku namietaného konania.

3. Vo vzťahu k postupu krajského súdu v namietanom konaní ústavný súd poukázal na svoje predchádzajúce skutkové zistenia v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 255/08, ktoré sa týkalo toho istého konania pred krajským súdom ako sťažnosť sťažovateľov a ktoré svojou sťažnosťou vyvolal iný účastník konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 13 Cb 767/2000. Vychádzajúc z § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s ustanovením § 121 OSP ústavný súd využil skutkové závery z uvedeného právoplatne ukončeného konania aj pre rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľov.

S poukazom na svoje skutkové zistenia v predchádzajúcom konaní (I. ÚS 255/08) ústavný súd konštatuje, že krajský súd bol v konaní nečinný predovšetkým v období od 20. októbra 2000 do 31. októbra 2002 v trvaní viac ako dva roky. Rovnako nečinný bez ospravedlniteľného dôvodu bol krajský súd aj od 29. júna 2005 do 7. júla 2008 v trvaní viac ako tri roky.

V súvislosti s hodnotením postupu krajského súdu v namietanom konaní ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že spisový materiál bol z dôvodu podávaných opravných prostriedkov mimo dispozičnej sféry krajského súdu v období od 10. júla 2003 do 29. júna 2005, od 9. decembra 2009 do 11. januára 2010 a od 25. júla 2010 dosiaľ. Zo spisu vyplýva, že krajský súd v doterajšom priebehu konania disponoval súdnym spisom viac než 7 a pol roka.

Aj napriek tomu, že zo skutkových okolností prerokúvaného prípadu i z právoplatného rozhodnutia ústavného súdu v súvisiacej veci vyplýva, že na doterajšej

neprimeranej dĺžke namietaného konania majú podiel viaceré procesné úkony ostatných účastníkov konania, ako aj postup najvyššieho súdu, pričom v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezu sp. zn. I. ÚS 255/08, t. j. po 15. decembri 2008, už krajský súd primerane konal a rozhodol vo veci samej (31. marca 2010), nemohol ústavný súd opomenúť skutočnosť, že krajský súd prispel k 10 rokov trvajúcej a stále právoplatne neskončenému konaniu neodôvodnenou nečinnosťou v dĺžke viac ako 5 rokov. V naznačených okolnostiach ústavný súd obdobne ako v predchádzajúcom konaní (I. ÚS 255/08) dospel k záveru, že krajský súd svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb 767/2000 porušil základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj ich právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Aj napriek zisteniu ústavného súdu, že postupom krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprikázal mu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 13 Cb 767/2000 konal bez zbytočných prietáhov, vzhľadom na to, že táto povinnosť mu už bola uložená nálezom ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 255/08 z 5. novembra 2008. Navyše, krajský súd vo veci samej medzičasom už rozhodol (31. marca 2010), pričom vec sa nachádza ku dňu vydania tohto nálezu v odvolacom konaní na najvyššom súde. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

Sťažovatelia žiadali aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume každý po 20 000 € z dôvodov uvedených v sťažnosti. Uplatňovanú sumu zadosťučinenia sťažovatelia odôvodňujú už desať rokov trvajúcim stavom právnej neistoty, bezmocnosti a krivdy.

Pri určovaní výšky finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru, so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania krajského súdu vedeného pod sp. zn. 13 Cb 767/2000 a berúc do úvahy predmet namietaného konania (určenie pravosti peňažnej pohľadávky), dôvody, z ktorých došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 2 500 € pre každého zo s'ťažovateľov za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd rozhodol napokon podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania s'ťažovateľov, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastupovaním advokátom JUDr. M. P. v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd vychádzajúc z návrhu právneho zástupcu s'ťažovateľov ich vyčíslil za dva úkony právnej pomoci [zo základu priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2009 v sume 721,40 € (úkony právnej služby ustanoveného advokáta boli vykonané v roku 2010)] podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 13 ods. 3 vyhlášky sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 20 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb. Prevzatie a prípravu zastupovania a vypracovanie písomného podania ústavný súd posúdil ako spoločný úkon advokáta pri zastupovaní dvoch s'ťažovateľov, preto základnú sadzbu tarifnej odmeny po jej znížení o 20 % určil v celkovej sume 384,74 €, pričom priznaná úhrada trov konania po započítaní režijného paušálu 2 x 7,21 € predstavuje sumu 399,16 €.

Priznanú úhradu trov konania zaplatí Kancelária ústavného súdu na účet právneho zástupcu sťažovateľov. Krajský súd je potom povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľov na účet Kancelárie ústavného súdu (bod 3 a 4 výroku tohto nálezu).

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. decembra 2010